

**TOIMINTAKERTOMUS
VUODELTA 2008**

SUOMEN HAUTAUSTOIMINNAN KESKUSLIITTO RY BEGRAVNINGSVERKSAMHETENS CENTRALFÖRBUND I FINLAND RF

TOIMINTAKERTOMUS VUODELTA 2008

YLEISTÄ

Liiton kotisivu: www.shk.fi

Y-tunnus: 1480117-5

Vuoden 2008 päätapahtumat olivat liittokokous Seinäjoella kevään koulutuspäivien yhteydessä ja syksyllä koulutuspäivät Vaasassa.

LIITOKOKOUS

Liittokokous pidettiin Seinäjoella 11.3.2008. Kokouksessa oli osanottajia 24, (vuonna 2007 19), jotka edustivat 16 (14) jäsentä. Kokouksessa toimi puheenjohtajana hautaustoimen päällikkö Pekka Mäkinen Vaasan seurakuntayhtymästä. Liittokokous käsiteli sääntöjen edellyttämät asiat, joista tärkeimmät olivat vuoden 2007 tilinpäätös ja toimintakertomus sekä vuoden 2008 talous- ja toimintasuunnitelma. Samalla vahvistettiin vuoden 2008 jäsenmaksut, jotka säilyivät ennallaan.

Liittohallituksen erovuoroiset jäsenet olivat VTM Göran Lindström ja pastori Helena Turja, jotka valittiin uudelleen. Tuomo Vuontisjärven tilalle valittiin Rauman seurakunnan puutarhuri Jouni Laaksonen. Valittujen hallituskausi kestää vuoden 2011 liittokokoukseen saakka. Lisäksi hallituksen jäsen rehtori Tapani Erämajan kesken jääneen kaudelle valittiin pastori Pirjo Vatanen Vantaalta.

Tilintarkastajiksi valittiin edelleen talousjohtaja Marketta Heinikangas Porista ja taluspäällikkö Matti Karjalainen Mikkelistä sekä varalle taluspäällikkö Pasi Perander Vantaalta ja talousjohtaja Tuula Kanervisto Raisiosta.

HISTORIAA JA JÄSENISTÖ

Liitto on perustettu 2.5.1889 Helsingissä. Liiton säännöt ja nimi ovat uudistuneet historian aikana kuusi kertaa. Viimeisin muutos eli nykyinen nimi ja säännöt on hyväksytty Seinäjoella 26.5.2000 pidetyssä liittokokouksessa. Patentti- ja rekisterihallitus on hyväksynyt nimen ja säännöt 6.6.2001.

Alun perin tuhkahautauksen aikaansaamiseksi Suomessa perustettu yhdistys palvelee nykyään seurakuntien lisäksi kaikkia niitä tahoja, jotka työskentelevät hautaustoimintaan liittyvissä asioissa. Historiansa alkuvuosikymmeninä yhdistys on muodostunut henkilöjäsenistä.

Vuonna 1944 perustettiin Helsinkiin paikallisosasto, jonka hallintaan siirrettiin Hieta-niemen krematorio varoineen ja velkoineen. Samalla vuosikymmenellä perustettiin neljä muuta paikallisyhdistystä ja myöhemmin vielä muutamia lähinnä suurimmille paikkakunnille. Vuodesta 1986 alkaen myös seurakunnat ovat voineet liittyä liiton jäseniksi. Vuoden 2008 lopussa jäsenistö koostuu yhdestä säätiöstä, kahdesta yhdistyksestä ja 93 seurakunnasta/seurakuntayhtymästä. Lisäksi yhdistyksellä on yksi yhteistyöjäsen ja kunniajäsen. Kertomusvuoden aikana liittoon liittyi kaksi seurakuntaa, Loimaa ja Sonkajärvi ja liitosta erosi Ylöjärven seurakunta ja Suomen Hautaustoimistojen Liitto ry.

Sääntöjen mukaan liittohallitus hyväksyy varsinaiset ja yhteistyöjäsenet. Kunniajäseneksi voi liitto liittohallituksen ehdotuksesta kutsua henkilön, joka erittäin kunnioitettavalla tavalla on toiminut liiton tarkoituksien hyväksi.

LIITTOHALLITUS

		toimikausi
Puheenjohtaja:	lakimiesasessori Jyri Klemola Jyväskylästä	2007-2009
Varapuheenjohtaja:	VTM Göran Lindström Kauniaisista	2008-2010
Jäsenet:	ylipuutarhuri Tuovi Lehtinen Vantaalta	2006-2008
	pastori Pirjo Vatanen	2008-2008
	talousjohtaja Katariina Bergbacka Iisalmesta	2007-2009
	pastori Helena Turja Seinäjoelta	2008-2010
	puutarhuri Jouni Laaksonen Raumalta	2008-2010

Vuoden 2008 liittokokouksen jälkeen liittohallitus valitsi uudelleen puheenjohtajaksi talousjohtaja Jyri Klemolan Jyväskylästä. Kertomusvuoden aikana puheenjohtaja Jyri Klemola valittiin Mikkelin hiippakunnan tuomiokapitulin lakimiesasessoriksi. Liittohallitus on toimintavuoden aikana pitänyt seitsemän kokousta. Lisäksi liittohallituksen asettama koulutustyöryhmä on kokoontunut neljä kertaa. Kokoukset on pyritty järjestämään taloudellisesti koulutuspäivien yhteyteen tai hyvien liikenneyhteyksien ulottuville. Liittohallitus oli näkyvästi esillä kevään Seinäjoen koulutuspäivien ja liittokokouksen yhteydessä. Liittohallitus teki kertomusvuonna tutustumismatkan Rauman uuteen krematorioon.

PÄÄSIHTEERI

Liiton pääsihteerinä on toiminut Seija Kotilainen Varkaudesta. Hän hoitaa pääsihteerin tehtäviä Varkauden seurakunnan seurakuntapuutarhurin viran ohella. Pääsihteerin tehtäviä on jaettu hallituksen jäsenten kesken. Esimerkiksi koulutustyöryhmä toimii tiiviisti pääsihteerin tukena. Kirjanpito ja palkanlaskenta ostetaan palveluna varkaudeltaiselta tilitoimistolta.

Pääsihteeriin on otettu yhteyttä hautaustoiminnan laaja-alaisissa kysymyksissä kuten; tuhkaamiseen ja tuhkahautaamiseen liittyvät asiat; hautaustoiminnan eettiset kysymykset; arkkujen ja uurnien laatuja järjestelmään liittyvät asiat; omatekoinen arkku tai urna miten se mitoitetaan; ulkomailla kuolleen saattaminen kotimaahan ja siihen liittyvät käytänteet; omat hautajaisjärjestelyt elinaikana; ainaishoitohautojen rasitteet seurakunnille ja hautaoikeuden laintulkinnat. Pääsihteerin on esitellyt tarvittaessa liiton toimintaa sekä antanut tiedotusvälineille hautausalan informaatiota. TV-mediaa on kiinnostanut kuinka paljon tunnustuksettomien hautausalueille on haudattu ja yleensä tuhkahautaamisesta ja sen kehityksestä. Tilastoja tiedustelevat mm. tutkijat, opiskelijat ja lehdistö. Pääsihteerin on lähettänyt vuoden aikana viisi jäsentiedotetta. Jäsentiedotteiden lähettäminen on siirtynyt sähköiseen muotoon ja perinteisiä postikirjeitä lähetetään tarvittaessa.

LIITON EDUSTUKSET, JÄSENYYDET JA YHTEISTOIMINTAKUMPPANIT

Liitto on hyväksytty Kirkkopalvelut ry:n jäseneksi 10.12.2002 ja jäsenyys on alkanut vuoden 2003 alussa.

Liitto kuuluu myös kansainväliseen tuhkaushautausta edistävään järjestöön International Cremation Federation (ICF), jonka päätoimisto on Lontoossa.

Liittohallituksen jäsen Göran Lindström on Pohjoismaiden Hautausmaa- ja Krematorioliiton NFKK:n hallituksen jäsen ja varajäsenenä on Seurakuntapuutarhurit ry:n edustaja, hautaus-toimen päällikkö Markku Mannerkorpi Turusta. NFKK:n puheenjohtajana toimii viimeisen kongressimaan edustaja eli Islannin edustaja Thorsteinn Ragnarsson. NFKK järjestää joka 4. vuosi pohjoismaisen hautausmaa- ja krematoriokongressin. Seuraava kongressi on Göteborgissa 10. -12.9.2009 ja se järjestetään yhteistyössä hautaus-toimistojen pohjoismaisen liiton kanssa.

Yhteistyötahoina kertomusvuonna ovat erityisesti olleet Kirkkohallitus, Krematoriosäätiö ja Seurakuntapuutarhurit ry.

HAUTAUS- JA KREMATORIOIMINTA

Toimintakertomuksen liitteestä ilmenee, että Suomen krematorioissa suoritettujen tuhkausten määrä oli 18199 (vuonna 2007 17 796) eli kasvua edellisvuoteen oli 403 (1337) tuhkausta. Tilastokeskuksen ennakkotiedon mukaan kuolleiden määrä oli kertomusvuonna 49 000 (49 100) eli kuolleiden määrä säilynee vuoden 2007 tasolla. Tuhkausten osuus kaikista hautauksista oli vuonna 37.1 % (2007 36.2 %) eli hienois-ta kasvua edelleen. Vertailutietona mainittakoon, että vuonna 1990 tuhkausten osuus oli 15,2 %. Kasvua on vuosittain ollut keskimäärin hieman yli prosenttiyksikön. Jos kehitys jatkuu tällaisena, voidaan arvioida, että vuoteen 2020 mennessä Suomessa haudattavista puolet tuhkataan. Korkein tuhkausten osuus on edelleen pääkaupunki-seudulla Helsingissä 79.5 % (78.6) ja Espoossa kasvua oli reilummin vuoteen 2007 verrattuna, 76.9 % (71.6), Turussa 75.4 % (72.6). Tampereella on ollut edellistä vuot-ta maltillisempi kasvu eli 72.8 % (72.2). Kuudenkymmenen prosentin raja ylittyi myös vuonna 2008 Vantaalla, Kotkassa, Vaasassa, Lahdessa, Hämeenlinna-Vanajan seu-rakunnassa ja Porissa.

Suomessa on tällä hetkellä krematorio 20 paikkakunnalla. Raumalla uusi krematorio on otettu käyttöön elokuussa ja loppuvuoden aikana siellä tehtiin 106 tuhkausta. Malmilla on kaksi krematoriota eli vanhan kappelin viereen rakennettiin krematorio 2007. Krematoriuuneja on korjattu monella paikkakunnalla ja uudet uunit on otettu käyttöön 2006 Porissa ja Espoossa. Kertomusvuoden aikana Oulussa krematorion korjaustyöt ohjasivat Lapin tuhkauksia lähinnä Kajaanin krematoriolle.

Krematorioissa tapahtuu edelleen sydämentahdistimien ym. elektronisten laitteiden aiheuttamia vaaratilanteita ja krematoriuunien kohtuuttomia vaurioita. Liittohallitus teki vuonna 2007 Sosiaali- ja Terveysministeriölle esityksen elektronisten laitteiden mm. sydämentahdistimien poistamiseksi vainajilta ennen tuhkaamista tai hautaamis-ta. Valitettavasti tutkimukset on lopetettu vuoden 2008 keväällä, koska ei ole saatu selville onko varmasti esim. sydämentahdistimet aiheuttanut räjähdyksiä. Pääsihteeri on käynyt neuvottelua Sosiaali- ja terveysministeriön asiaa tutkivan ylitarkastaja Mikko Paimion kanssa. Neuvotteluun liittyen pääsihteeri on pyytänyt krematorioiden esimiehiä raportoimaan räjähdykset ja vauriot mahdollisia lisätutkimuksia varten.

ARKKUJEN JA UURNIEN LAATUSUOSITUKSET

Taustaa:

Liittohallitus asetti 17.9.2004 työryhmän laatimaan järjestelmää, joka mahdollistaisi arkkujen ja uurnien laadunvalvonnan. Puheenjohtajaksi nimettiin liittohallituksen va-rapuheenjohtaja Göran Lindström. Muiksi jäseniksi kutsuttiin Hautaus-toimistojen liiton puheenjohtaja Pirjo Aaltonen, SHT-Tukku Oy:n toimitusjohtaja Hannu Lehtonen, Es-

poon seurakuntayhtymästä krematorionhoitaja Mikael Wilén ja Krematoriosäätiön toimitusjohtaja Anders Tötterman, joka toimi samalla sihteerinä.

Myöhemmin liittohallitus kutsui jäseneksi puistopäällikkö Antti Pekurin Jyväskylästä. Liittohallituksen pyynnöstä Suomen ympäristökeskus on nimennyt asiantuntijaksi ylitarkastaja Elina Karhun. Vuonna 2005 työryhmä sai ohjeiston valmiiksi ja se sai Kirkkohallitukselta myönteisen vastaanoton. Kirkkohallitus on tiedottanut asiasta seurakunnille yleiskirjeessään, ja myöntänyt työryhmän ja ohjeiston käyttöönottoa koskeviin kustannuksiin 9.000 euron avustuksen. Ennen kuin ohjeisto on saatu käyttöön ja noudatettavaksi sekä seuranta kuntoon, Kirkkohallituksen avustuksen lisäksi joudutaan käyttämään liiton varoja. Yhdistykselle ympäristöasiat ovat tärkeä asia ja hautaustoiminnan pitäisi olla edellä kävijä ympäristösuojelussa. Yhteistyökumppaneina ovat olleet Kirkkohallitus ja Suomen ympäristöministeriö, jotka ovat suositelleet laatusuosituksen käyttöönottoa.

Kertomusvuoden tilanne:

Arkkujen ja uurnien laatujärjestelmän käyttöön ottoa on valmisteltu aktiivisesti. Suositusten sisältöön tehtiin muutos, lähinnä kankaiden sisältämän ei maatuviin ainesosiin liittyen. Liittymis- ja ylläpito hinnastot on käsitelty uudelleen sekä sopimusteksteihin on tehty muutoksia joita Hautausalan Tuottajat ovat tuoneet neuvottelussa esille. Kertomusvuoden lopulla arkkujen ja uurnien laatujärjestelmä oli valmis käyttöönotettavaksi. Järjestelmän kustannukset ovat kertomusvuonna olleet hyvin pienet, mutta liittohallitus on käyttänyt aikaa kokouksissaan käsitellen aihetta useita kertoja vuoden aikana. Yhtään arkkujen ja uurnien tuottajaa ei ole vielä liittynyt laatujärjestelmään, joten tuloja ei ole tullut vuoden 2008 aikana.

LIITON TALOUS

Liitteenä on tuloslaskelma 1.1. – 31.12.2008 ja tase 31.12.2008. Tuloslaskelma osoittaa ylijäämää 1.147,20 euroa. Ylijäämä kirjataan tilikauden ylijäämätilille vahvistamaan yhdistyksen omaa pääomaa.

Liiton taloudessa jäsenmaksuilla on merkittävä osuus ja ne koostuivat seuraavasti:

	2006	2007	2008
Seurakuntien osuus	21.179,15	21.179,15	24.294,68
Yhdistysten ja säätiön osuus	2.644,95	2.570,90	1.514,42
Yhteistyöjäsenen osuus	1.260,00	1.260,00	1.400,00
Yhteensä	25.484,10	25.558,15	27.209,10

Vuoden aikana palkkaa ja palkkioita maksettiin 11 (vuonna 2007 14) henkilölle yhteensä 17.905,19 (13.879,61) euroa.

KOULUTUSTOIMINTA

Liiton harjoittama kurssitoiminta on todettu tarpeelliseksi. Muutokset ovat perinteisessä hautaustoiminnassa hitaita, mutta lainsäädännön muutokset ja tulkinnat aiheuttavat tarvetta saada tietoa. Yhdistys tarjoaa koulutustoimintaa monipuolisesti hautaustoiminnan eri tahoille, niin työn suorittajille kuin hallinnon virkamiehillekin. Krematorionhoitajat ovat hautaustoiminnan erityisryhmä, jotka tarvitsevat koulutusta. Yhdistys on pyrkinyt järjestämään heille omaa erityisammattia vastaavaa koulutusta lähes vuosittain. Hautaustoiminta on erikoisosaamista, johon ei ole varsinaisesti valmistavaa koulutusta. Koulutuksiin osallistuu pääasiassa työntekijöitä jäsen seurakunnista.

Kevään koulutuspäiville osallistui Seinäjoella 11. -12.2008 n. 60 seurakuntien toimistosihteeria, talousjohtajia, seurakuntapuutarhureita, hautausmaanhoitajia, vahtimestareita jne. Koulutuspäivien teemana oli ”Hautauksen palveluketju”. Asiaa käsiteltiin aihepiireittäin: Asiat ennen kuolemaa, kuolemantapaus, hautauksen käytännön järjestelyt, hautajaispäivä ja surutyö. Koulutus oli tiivistä yhteistyötä Seinäjoen seurakunnan kanssa. Suurimmaksi osaksi koulutuksen ohjelmallisesta järjestelystä vastasi liiton koulutustyöryhmän jäsen pastori Helena Turja.

Syksyn koulutuspäivät olivat Vaasassa 21. -22.10.2008. Osanottajia oli reilut 50 henkilöä. Osallistujat olivat pääasiassa siunauskappeliin vahtimestareita, krematorionhoitajia, erityisammattimiehiä, hautausmaan työnjohtoa ja hautausmaan työntekijöitä. Koulutuspäivien teema oli ”Krematorion käytännön työt ja tekniikka”. Koulutus toteutettiin tiiviisti yhdessä Vaasan seurakuntayhtymän kanssa. Hautaustoimen päällikkö Pekka Mäkisen järjestämät hyvät tilat ja mielenkiintoinen kiertoajelu jäivät mieleen.

Vuonna 2007 kokeiltiin alueellisia koulutuksia Varkaudessa ja Vantaalla. Vuoden 2008 alueellinen koulutus oli tarkoitus järjestää Tampereella hankintalain teemalla. Koulutus kuitenkin peruuntui, koska syksyn aikana oli useampi saman aiheen koulutustilaisuus ja yksi niistä Tampereella.

Vantaalla 5. päivänä helmikuuta 2009

Liittohallitus

Liitteet

- Liiton jäsenluettelo 31.12.2008
- Jäsenistöä koskeva hautaustilasto vuodelta 2008
- Krematoriotoiminnan tilasto vuodelta 2008

LIITON JÄSENLUETTELO 31. 12. 2008

Krematoriosäätiö (ent. Helsingin Krematorioyhdistys ry)	perustettu 1889/1997
Kuopion Tuhkahautausyhdistys, 209 jäsentä	perustettu 1969
Satakunnan Krematorioyhdistys, 46 jäsentä + vapaajäsen. 824	perustettu 1958
Suomen Hautaustoimistojen Liitto ry	liittynyt 2001, eron. 2008
SHT-Tukku OY	liittynyt 1994

Seurakunnat / seurakuntayhtymät ja liittymisvuosi

Alle 10.000 asukasta

Akaa	2003
Hangon srky	2003
Hattula	2007
Heinävesi	2003
Ikaalinen	1998
Jalasjärvi	2004
Joroinen	2004
Karjaa	1989
Kauniaisten srky	2002
Kittilä	2004

Kiuruvesi	2004
Kuortane	2004
Kärkölä	2003
Lammi	2003
Lapinlahti	2004
Lemu-Askainen	2001
Merikarvia	2007
Merimasku	2007
Mouhijärvi	2004
Nurmes	2003
Orivesi-Eräjärvi	2001
Pello	2004
Pihtipudas	2001
Pyhtää	2004
Pyhäranta	2004
Ranua	2002
Sonkajärvi	2008
Urdala	2003
Vilppula	2006
Virrat	2002
Ypäjä	2003

10.001 – 50.000 asukasta

Hamina-Vehkalahti	1998
Heinola	1998
Hollola	1999
Hämeenlinna-Vanaja	1998
Iisalmi	2004
Imatra	2001
Joutseno	2002
Jyväskylän msrk	1998
Järvenpää	1998
Kajaani	1994
Kangasala	1998
Kankaanpää	2000
Kemi	2003
Kemijärvi	2003
Kirkkonummen srky	1989
Kokkolan srky	1998
Kouvola	1999
Kuusankoski	2002
Lapuan tuomiokirkkoseurakunta	2002
Lempäälä	2003
Leppävirta	2004
Lieto	2001
Lohja	2001
Loimaa	2008
Mikkelin srky	1999
Mäntsälä	2001
Naantali	2001
Nokia	1999
Nurmijärvi	2003
Orimattila	1998

Pieksämäki	2003
Pietarsaaren seudun srky	2003
Pirkkala	2001
Porvoon srky	1984
Raisio	1989
Rauma	1991
Riihimäki	2003
Salo-Uskela	2001
Seinäjoki	1999 (1988)
Siuntion srky	2003
Sääksmäki	1998
Tuusula	1999
Varkaus	2003
Vihti	2002
Viitasaari	2003
Ylivieska	2004
Äänekoski	2003
<u>50.001 – 100.000 asukasta</u>	
Joensuun srky	1991
Jyväskylän kaupunkisrk	1987
Kotka-Kymin srky	1989
Kuopion srky	1998
Lahden srky	1989
Lappeenrannan srky	2003
Porin srky	1996 (1989)
Rovaniemi	1990
Vaasan srky	1982
<u>100.001 – 200.000 asukasta</u>	
Vantaan srky	1998 (1989)
<u>Yli 200.000 asukasta</u>	
Espoon srky	1999 (1988)
Helsingin srky	1999 (1989)
Oulun srky	1982
Tampereen srky	1983
Turun ja Kaarinan srky	1998 (1982)

(= ensimmäinen liittymisvuosi). Nämä seurakunnat / seurakuntayhtymät ovat välillä eronneet, mutta ovat liittyneet uudelleen.